

Don Bosco VLAANDEREN

nr. 2 | mrt. - apr. 2020 | 124ste jaargang | tweemaandelijks tijdschrift voor de beweging rond Don Bosco | kantoor van afgifte: 3000 Leuven mail | P209042

Niets zal
voor jullie
onmogelijk
zijn!

HOE VIER
JIJ PASEN?

INDIA-LOOG:
LEREN VAN
EN MET ELKAAR

BLOKKEN
OP ZOLDER

Redactie & lay-out

Sarah Verschelde
Don Bosco Media
Don Boscolaan 15
3051 Oud-Heverlee
dbmedia@donbosco.be

Redactieraad

Bart Decancq
Adriaan De Cooman
Pascale Laevens
Simon Nongrum
Bram Reekmans
Jurgen Renders
Laurens Vanderbrugghen
Firmin Vanspauwen

Adreswijziging

Don Bosco Vlaanderen
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
centrale.propaganda@donbosco.be

Verantwoordelijke uitgever

Wilfried Wambeke, provinciaal
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
wilfried.wambeke@donbosco.be

Drukkerij

Drukkerij Van der Poorten nv
3010 Leuven
100% klimaatneutrale drukkerij

De bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco Vlaanderen.

In Vlaanderen:
www.donbosco.be
www.kerknet.be/organisatie/zusters-van-don-bosco

In de wereld:
www.sdb.org
www.cgfmanet.org

Don Bosco Vlaanderen is een gratis blad. Giften zijn daarom steeds welkom op het onderstaande adres en rekening-nummer, met vermelding van 'Don Bosco Vlaanderen':

Don Bosco Centrale vzw
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
Tel. 02 771 21 00
IBAN: BE27 4272 1008 4573
BIC: KREDBEBB

Samen Kerk vormen

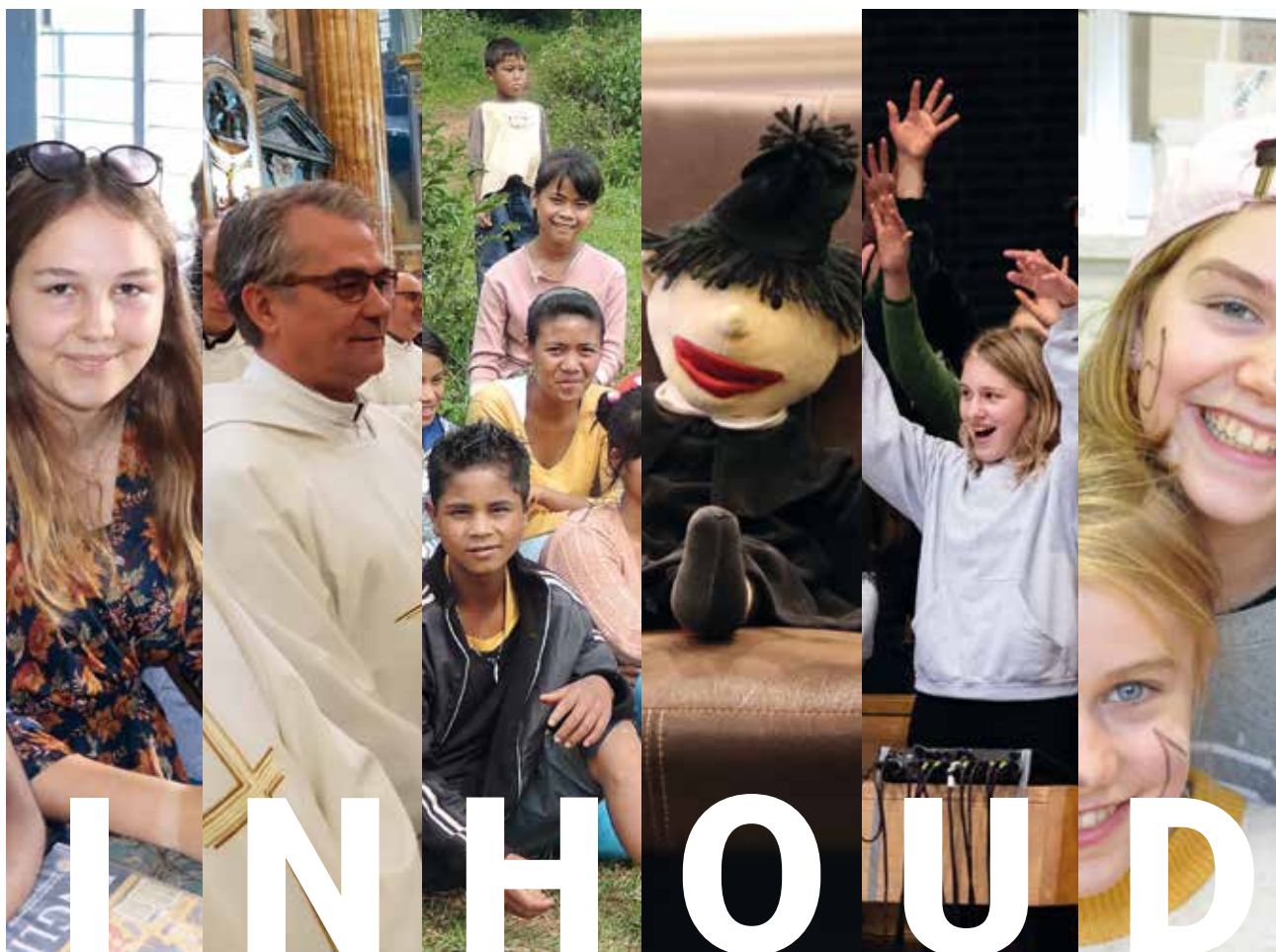
door Bart Decancq

In deze weken van februari en maart zijn zo'n 240 salesianen samen in Turijn voor het algemeen kapittel. Om de zes jaar komen de provinciaals en de afgevaardigden samen van de 130 landen waar Don Bosco werkzaam is. De algemeen overste van de salesianen maakt er een stand van zaken op van de voorbije zes jaar; wat gerealiseerd is en welke problemen er zijn opgedoken.

Hijzelf en de leden van de raad hebben in die voorbije periode elk land bezocht en er gesproken met de medebroeders in de gemeenschappen en de mensen die nauw betrokken zijn bij de Don Bosco-werken.

Ze hebben er aan den lijve ervaren hoe Don Bosco vorm krijgt in Siberië of tussen het puin in Syrië. Ze hebben er met eigen ogen gezien hoe jonge mensen onderdak vinden, hoe ze naar school kunnen in afgelegen streken, hoe ze samen Kerk vormen en moeite doen om hun geloof te beleven.

Men kijkt even achterom om dan de komende weken te overleggen welke grote lijnen er worden uitgezet voor de zes jaar die voor ons liggen. Begin april nemen de leden van het kapittel deze ervaringen en ideeën mee naar hun land om begeesterend aan toekomst te bouwen.

INHOUDE

2 SAMEN KERK VORMEN

4 HOE VIER JIJ PASEN?

6 GOEDE CHRISTENEN EN
EERLIJKE BURGERS ...

BIJLAGE

10 "DOMINIEK SAVIO
WAS EEN UITZONDERLIJKE
LEERLING, IEDEREEN KAN
VAN ZIJN VOORBEELD LEREN"

11 BLOKKEN OP ZOLDER

12 LANG LEVE HET NIEUWE
LEERPLAN GODSDIENST?

14 ELKE FAMILIE IS UNIEK,
IEDERE FAMILIE HEEFT HAAR
EIGEN VERHAAL

16 VIND JIJ DE JUISTE
WOORDEN?

17 WELKOM BIJ DE DON
BOSCOFAMILIE!

18 HET DON BOSCOFEEST,
EEN FEEST VAN
SAMENHORIGHEID

20 INDIA-LOOG: LEREN
VAN EN MET ELKAAR

23 IN MEMORIAM

24 GEBED

HOE VIER JIJ PASEN?

Sandra De Groot, medewerker Don Bosco Centrale

Dit jaar ben ik met Pasen, in tegenstelling tot andere jaren, in het land. Ik heb dus nog eens de gelegenheid om naar de paasviering te gaan, samen met het gezin. Nadien genieten we dan met zijn allen van paaszondag. Paaseitjes worden er bij ons niet meer geraapt, maar dat roept altijd nostalgische gevoelens op. Na het vieren van Pasen vertrekken we op reis, dat wordt dus valiezen inpakken tijdens het nasmeulen van de paassfeer, klaar voor onze 19 dagen in het buitenland!

Marietje Peels, stafmedewerker Jeugddienst Don Bosco

Pasen vieren is voor mij de uitnodiging om mijn blik te verruimen en de uitdaging aan te gaan om mijn leven elke dag weer zin te geven. De paasviering en het zoeken van de paaseitjes met mijn kinderen maken dit tastbaar aanwezig. Het vieren van Pasen is voor mij ook een uitnodiging om zelf dragende kracht te zijn voor de kwetsbare andere. Pasen vieren is elke dag weer het Licht opzoeken en uitdragen in de wereld. Kortom: Pasen is er mogen zijn en dat vier ik die dag net dat beetje meer!

Zr. Anne De Cocker

De weg naar Pasen is voor mij een uitnodiging om bewuster tijd te maken voor stilte, persoonlijk gebed en méér te vertoeven bij de Heer Jezus. Doorheen de alledaagse drukte is dat niet altijd evident. Tijdens de Goede Week probeer ik me in te leven in wat Jezus heeft meegemaakt en doorstaan, maar mij vooral bewust te worden van Zijn oeverloze liefde. Hij straalde die uit naar allen die Hij ontmoette en zo Leven gaf. Zijn Leven en opstanding mag ik met Pasen ontvangen. Ik hoop dat ik dàt dan ook kan uitstralen naar allen die ik mag ontmoeten.

Jos Claes, sdb

Pasen vier ik drie dagen. Witte Donderdag opent de paasviering. Hij is de gastheer en breekt het brood en ik zing: 'Toen Jezus in zijn uur gekomen was.' Daarna waak ik met Hem een uur en luister gewoon met het hart. Het wordt Goede Vrijdag met de intense dienst rond het Kruis. Daarna luister naar een Passion van J.S. Bach. Op Stille Zaterdag en Paaszondag wenkt de paasviering: het vuur, de lichtende paaskaars, het doopwater, het evangelieboek. Wat een rijkdom! Alleluia! 'Licht dat ons aanstoot'. Het is een droom die elk jaar beklijft.

Uma Wijnants, directeur Kerk in Nood

Het Paasgebeuren vier ik graag bij de Monialen bij wie ik volop geniet van de Oosterse liturgie. Tijdens deze dagen ben ik bij familie, vrienden en geloofsgenoten die de vreugde van Pasen in zich dragen. Met hen ervaar ik de kracht van de Liefde, de Liefde die sterker is dan het lijden en de dood. Wereldwijd komen we samen om de Verrezen Christus te vieren, om Zijn Liefde te ervaren die mensen samenbrengt en versterkt, om het verlangen op nieuw Leven te koesteren. Zalige Paastijd!

Goede christenen en eerlijke burgers ...

Naar jaarlijkse gewoonte was het verzamelen geblazen voor de salesiaanse familie. Van over de hele wereld kwamen vertegenwoordigers van de verschillende deelgroepen bij elkaar voor de spiritualiteitsdagen in Turijn. De tiende opvolger van Don Bosco, don Àngel Fernandez zet de traditie verder om een jaarspreuk voor te stellen aan de grote Don Boscofamilie. De algemeen overste van de salesianen leest het leven en werk van de stichter en haalt een uitdagende zinsnede aan om iedereen die met jeugd en gewone mensen begaan is, wat te provoceren. Hoe kunnen we in deze tijd, op de plaats waar we leven en werken dat gedachtegoed realiseren? Hoe krijgt dit concreet handen en voeten?

De tijd waarin Don Bosco leefde, was vol uitdagingen, zowel op maatschappelijk als op kerkelijk gebied. Toen aan Don Bosco gevraagd werd wat het doel was van zijn werk tussen de jongeren van de grootstad Turijn, probeerde hij het samen te vatten in een gebalde zin: goede christenen vormen voor de Kerk en eerlijke burgers voor de maatschappij. Ook al doet die opsplitsing tussen burgers en christenen voor onze moderne oren wat vreemd aan, zo'n jaarspreuk wordt pas uitdagend als we ze in deze tijd vorm geven. Turijn vervangen we door Brussel, Antwerpen, Amsterdam of

een andere stad en we houden de jongeren voor ogen die er hier en nu leven. Zoals paus Franciscus het uitdrukte:

“God handelt in de geschiedenis van de wereld, in de gebeurtenissen van het leven, in de mensen die ik ontmoet en die tot mij spreken”

Tijdens de spiritualiteitsdagen vertelden mensen over hun zoektocht om aan opvoeding en onderwijs te doen in een land waar je niet openbaar mag getuigen van je geloof of hoe men de hoop probeert levendig te houden in een oratorium in Aleppo. Of hoe het een uitdaging is om christen te zijn in een niet-christelijke omgeving, op plaatsen waar veel culturen, religies en overtuigingen samenleven.

Don Bosco zag in deze uitdrukking een soort synthese tussen een soms zoekende gelovige die in de lange traditie staat van de Kerk en die tegelijk burger is in een snel evoluerende maatschappij.

De priester Don Bosco staat aan de kant van de jongeren en tegelijk aan de kant van het visioen van het Rijk Gods. Voor hem gaat het er niet alleen om te zeggen wie God is, maar vooral om te laten ervaren wat Hij doet aan mensen. Don Bosco, de jonge priesters en leken gaven met hun

leven een nieuw antwoord op de vragen van hun tijd en zij wisten: als God het gezicht van de liefde krijgt, wordt Hij herkenbaar. Voor Jan Bosco was het duidelijk: elke jongere zou de kans moeten hebben iemand te ontmoeten die het verschil maakt in zijn of haar leven. Gidsen in het leven van jongeren, die een kompas aanreiken. Geen wandelkaart waar alles nauwkeurig uitgestippeld is. Een kompas dat de richting wijst en waarmee de jonge mens stappen kan zetten in zijn groei en ontwikkeling.

We weten als salesiaanse familie dat we verkondigers van de verzoening moeten zijn met het getuigenis van ons leven. Want waar men getuigt van gelovig-zijn en waar

jonge mensen een plaats vinden waar ze gekend en gewaardeerd worden, kan men het leven ook vieren en is er plaats voor vergeving. Er-zijn, leven delen en jongeren hoop en toekomst geven. Don Bosco en zijn medewerkers stonden voor die uitdaging in een veranderende wereld, in een Kerk die zich moest inschakelen in een nieuwe tijd. Ze moesten een antwoord geven op nieuwe vragen en de sprong wagen... Nog steeds een uitdaging!

DAGBOEKFRAGMENTEN:

Naar de 'Spiritualiteitsdagen Salesianiteit'.

Plaats: Turijn, Valdocco

Datum: 16 – 19 januari 2020

Deelnemers: 350 uit 5 continenten

Onderlinge band: 31 groepen van de Salesiaanse Familie

Deelnemers uit Vlaanderen: Bart Decancq, Carine D'Hondt, zr. Ann Meyvisch, Mieke Poncelet, zr. Greta Vanhumbeek

Donderdag 16 januari 2020

Badges worden uitgedeeld, overnachtingen geregeld, met de congresmap in de hand stappen we naar het theater. Wifi-code installeren voor wie simultaanvertaling wil. We zijn wat te laat voor de openingsshow, maar we pikken nog de uiteenzetting mee van de algemeen overste over de jaarspreuk (de strenna). We zoeken de refter met de aangeduide kleur en genieten van het Italiaanse avondmaal. In het theater worden nadien de verschillende aanwezige groepen voorgesteld.

Vrijdag 17 januari 2020

Mons. Sabastià Taltavull, salesiaan en bisschop van Mallorca verdiept zich in een aantal elementen van de jaarspreuk. Nadien zoekt iedereen zijn gespreksgroep op. Er worden ervaringen uitgewisseld hoe men werkt in andere landen of continenten. Het is duidelijk: soms moet men werken in moeilijke omstandigheden, maar men spreekt meestal hoopvol over wat men probeert te realiseren. Geloof vieren; de eucharistie in de basiliek van Valdocco, dicht bij het graf van Don Bosco. Na de gebruikelijke siësta zijn de meesten paraat om getuigenissen te beluisteren van initiatieven die oud-leerlingen nemen om te werken rond burgerschap en christen-zijn. Het getuigenis van een salesiaan en twee monitoren van het oratorium van Aleppo maakt indruk. Hoop en toekomst bieden voor de jonge mensen van Aleppo.

Zaterdag 18 januari 2020

De voormiddag is goed gevuld met getuigenissen. Men vertelt over het werken met families, over scholen die burgerschap hoog in het vaandel dragen, een oud-leerling getuigt hoe hij als christen zich laat inspireren in zijn job als rechter...

De namiddag zijn enkele bezoeken gepland aan plaatsen die in het leven van Don Bosco belangrijk waren. 's Avonds wordt voor de nodige animatie gezorgd door groepen uit verschillende landen.

Zondag 19 januari 2020

Eucharistie vieren in de basiliek en een groet en gebed aan het graf van Don Bosco. Terwijl de algemeen overste de conclusies trekt uit de voorbije dagen, trekken wij richting luchthaven.

BIJLAGE Dominiek Savio

BIJLAGE BIJ HET MAGAZINE 'Don Bosco Vlaanderen' | nr. 2 | mrt. - apr. 2020

***“Dominiek Savio was een
uitzonderlijke leerling, iedereen
kan van zijn voorbeeld leren!”***

“Dominiek Savio was een uitzonderlijke leerling, iedereen kan van zijn voorbeeld leren!”

Door Wim Collin, sdb

Dr. Wim Collin geeft geschiedenis aan de Pauselijke Salesiaanse Universiteit (UPS) in Rome.

Dominiek Savio is met zekerheid de bekendste oud-leerling van Don Bosco. Hij werd geboren op 2 april 1842. Van kleins af was hij een intelligente, goede en gelovige jongen. Omdat hij er van droomde om te studeren en misschien priester te worden, werd een ontmoeting met Don Bosco geregeld. In de herfst van 1854, tijdens één van de grote wandelingen van Don Bosco met zijn jongens in de buurt van Turijn, ontmoetten ze elkaar. Na een kort gesprek besluit Don Bosco om hem naar het Oratorio te laten komen.

Op een dag preekt Don Bosco in de kerk over “heilig zijn en heilig worden”. Dominiek is van slag en denkt bij zichzelf: “ik moet en ik zal heilig worden”. Hij besluit Don Bosco om raad te vragen: “Wat moet ik doen om eraan te beginnen?”. Het antwoord van Don Bosco is heel eenvoudig: “Vrolijk zijn, doen wat je moet doen en wat van je gevraagd wordt en tenslotte goed spelen samen met je kameraden!”. Heilig zijn en heilig worden is niet moeilijk. Don Bosco leert hem wat hij moet doen om een voorbeeldige jongen te worden.

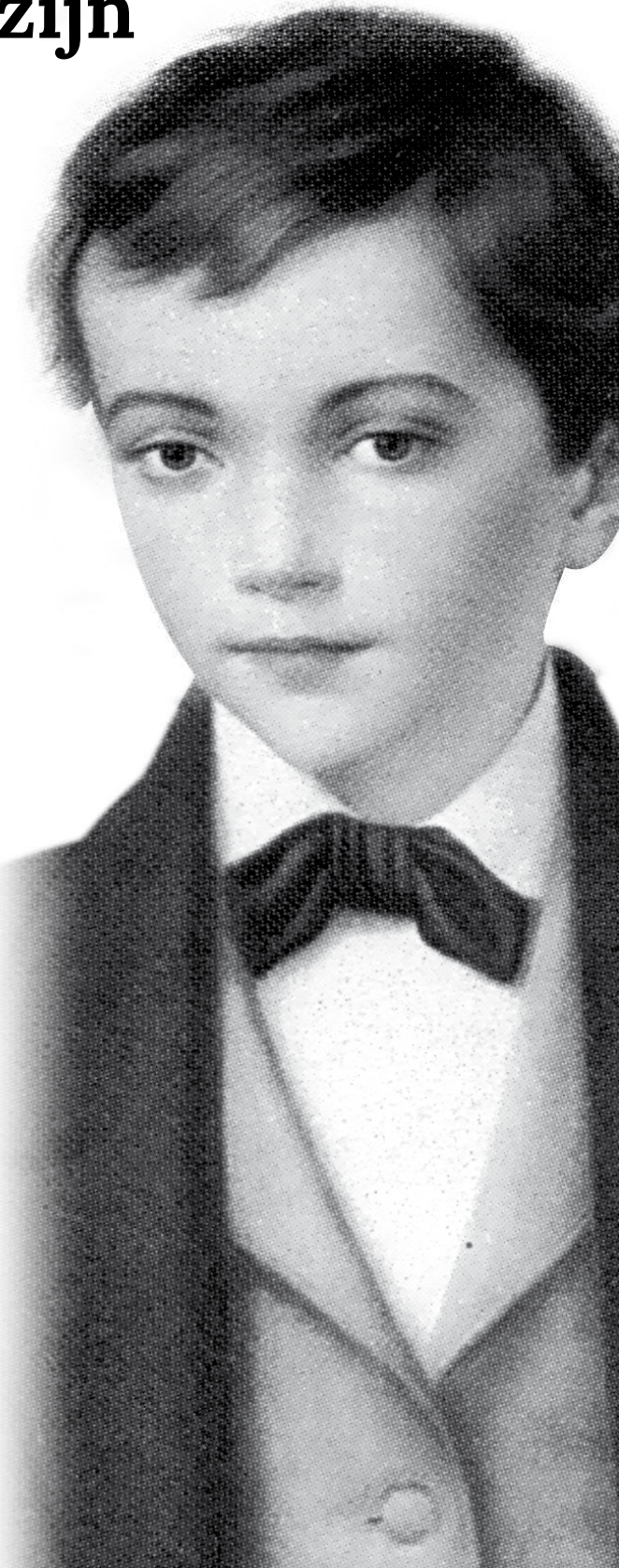
Na enkele jaren in Turijn verslechtert echter de gezondheid van Dominiek. Hij wordt terug naar huis gestuurd om te herstellen en krachten op te doen, maar sterft op 9 maart 1857. Hij werd nog geen vijftien jaar oud.

De jongens van het Oratorio hebben in hem altijd een voorbeeld gezien en vroegen Don Bosco om zijn levensverhaal neer te schrijven. Het werd talloze keren herdrukt en vertaald in tientallen talen. In de inleiding schreef Don Bosco “Dominiek Savio was een uitzonderlijke leerling, iedereen kan van zijn voorbeeld leren!”

Hij werd op 12 juni 1954 door paus Pius XII heilig verklaard. Hij wordt beschouwd als het bewijs van de deugdelijkheid van het preventieve opvoedingssysteem van Don Bosco.

Een jaar na de heiligverklaring verzamelden honderden jongens en meisjes, medewerkers, leerkrachten, salesianen en zusters van Don Bosco in de Heilig Hart-basiliek van Koekelberg. Ze konden zien hoe tijdens een feestelijke plechtigheid een glasraam werd onthuld met daarop Sint Franciscus van Sales, Don Bosco, Maria Mazzarello en de nieuwe heilige Dominiek Savio. De Druivelaar noemt hem “patroon van de studerende jeugd”.

In de volgende editie lees je meer over Mamma Margherita.

Blokken op zolder

Door Anke Michielsen

Gedreven door Dominiek Savio, een bijzondere leerling van Don Bosco en patroonheilige van de studerende jeugd, openen wij bij Jeugddienst Don Bosco tijdens de examens de deuren van onze zolder voor de studenten. Al enkele jaren komen animator-studenten van de speelpleinen Heverlee en Oud-Heverlee samen met een paar vrienden blokken op onze zolder.

Het is voor de stafmedewerkers van Jeugddienst Don Bosco en de salesianen van Heverlee erg leuk om samen met hen pauze te nemen en gezellig te praten. In juni, als het mooi weer is, spelen we dan zelfs een spelletje Kubb om even tot rust te komen. Of we proberen ons evenwicht te bewaren op een slackline gespannen tussen 2 bomen in de tuin van de salesianen.

We vroegen een aantal studenten waarom ze graag op de zolder komen studeren. Er is één reden die we bij elke student terug zien komen: de **aangename groepssfeer**. Volgens Nikki Bull (2de bachelor in de psychologie) is "sociaal contact tijdens zo'n lange periode studeren echt wel nodig." Het helpt om samen pauze te nemen, tussendoor wat te lachen, of elkaar op te vrolijken wanneer het studeren tegengaat.

Bovendien motiveert het samen-zijn hen om **gefocust** te blijven. Door anderen te zien studeren, lukt het om aandachtig voort te doen. "Onder het motto van zien eten doet eten: zien studeren doet studeren", zegt Frederic Guiliams (1ste master in de biologie). Veel studenten kunnen zich er door die **groepsdruk**, en door de vaste pauzes, ook beter concentreren dan thuis.

Eigenlijk komt het erop neer dat de studenten op de zolder hun 'leed' kunnen **delen** met elkaar. De examenperiode is voor sommigen een moeilijke, lange periode van sleur waar ze zich door moeten wringen. Dat ze dat samen kunnen doen, helpt hen enorm. "Iedereen zit in hetzelfde schuitje en dat schept een band", laat Mart Vandeberg (postgraaduaat sportmanagement) ons weten. Bij Jeugddienst Don Bosco zijn wij dan ook heel blij dat we onze zolder kunnen openstellen voor hen!

Een dikke merci aan Kenzo Van Meensel, Arthur Piot, Kathleen Brusten, Lore Reumers, Nikki Bull, Lien Van Eekert, Frederic Guiliams, Sofie Vanoppen, Silke Langsberg en Mart Vandeberg om jullie studeer-ervaringen met ons te delen. Hopelijk zien wij jullie allemaal terug op onze zolder in juni!

“Lang leve het nieuwe leerplan godsdienst?”

AKKOORD OF NIET?

We vroegen aan Didier Finet, voorzitter van het Don Bosco Onderwijscentrum (DBOC), zijn visie over hete hangijzers in het onderwijs. In deze editie leest u zijn kijk op de stelling "Lang leve het nieuwe leerplan godsdienst?".

Inderdaad: 'Lang leve het nieuwe leerplan godsdienst'. Het stemt me blij dat de sleutel van dit nieuwe leerplan is: religieuze en christelijke geletterdheid én dialoog met andere godsdiensten en levensbeschouwingen.

Het nieuwe leerplan wil, als middel, ook een poging doen om de pluraliteit en eigenheid van de leerlingen ten volle te erkennen. Het wil die in dialoog brengen met de christelijke traditie die overal zichtbaar is. Denk hierbij aan feest- en verlofdagen, architectuur, beeldende kunst, muziek, taal... waarbij de kennis van de achtergrond ervan tot onze christelijke identiteit brengt.

O.a. met dit leerplan kunnen we onze salesiaanse onderwijsvisie op mens en samenleving realiseren.

**“O.a. met dit leerplan
kunnen we onze
salesiaanse onderwijsvisie
op mens en samenleving
realiseren”**

Deze wordt mijns inziens zeer goed uitgedrukt door de strenna die don Angel Fernandez Àrtime, de algemeen overste van de salesianen koos voor 2020: “Goede

christenen en eerlijke burgers". Deze strenna is een uitdrukking waarmee Don Bosco zelf zijn opvoedingsdoelen omschreef. (zie meer hierover op pagina 6)

“Hiermee kunnen onze leerlingen aan de slag in onze samenleving”

Maar wat zijn vandaag ‘goede christenen en eerlijke burgers’? Voor mij stelt een goede christen de integrale mens centraal. Hij doet dit, maar in

het besef dat die mens pas mens wordt in verbondenheid met anderen en de Andere. Verbondenheid met onze leefwereld en met waarden en idealen die ons eigenbelang overstijgen. Tijdens zijn leven heeft Don Bosco dat doel echt voorgeleefd. Hierbij richtte hij zijn ogen op Jezus Christus die voor hem dé inspiratiebron bij uitstek was. Naar Jezus’ voorbeeld accepteerde hij ten volle alle mensen die hij ontmoette en nodigde ieder van hen uit tot groei: wat wil je dat ik voor je doe?

In onze visie is ‘leren van en in religie’, naast ‘leren leren’ – ‘leren handelen’ – ‘leren (samen)leven’ – ‘leren zijn’, één van de kerntaken van ons salesiaans onderwijs. Hiermee kunnen onze leerlingen aan de slag in onze samenleving. Zeker als ze begeleid worden door geïnspireerde leraren die de

agape-liefde voor elke mens in hen bovenhalen. Dit ongeacht geslacht, ras of etnische oorsprong, bekwaamheid, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Van daaruit kunnen ze ook in dialoog gaan met andere religies en levensfilosofieën en eruit leren.

Die agape-liefde staat in het evangelie centraal en vormt de kern van de mensen- en kinderrechten die wellicht bijna algemeen aanvaard worden door alle religies en levensfilosofieën. Ze zijn daarom een belangrijk referentiekader in onze onderwijsvisie op mens en samenleving. Voor mij betekent dit dat scholen van, voor en door enkel katholieken, niet kunnen omdat we ons daarmee opsluiten en niet openstaan voor de boeiende diversiteit in onze wereld. Zo ben ik ook blij met het nieuwe leerplan godsdienst, omdat het als middel er mee voor zorgt dat de diversiteit van alle mensen ten volle gerespecteerd wordt. Het nieuwe leerplan actualiseert het opvoedingsdoel door Don Bosco geformuleerd: opvoeden tot goede christenen en eerlijke burgers.

5 tips om tot een echte salesiaanse school-in-dialoog te groeien.

1. Heb belangstelling voor de achtergrond van vrije dagen, architectuur, beeldende kunst, muziek, taal ... en heb respect voor de christelijke identiteit.
2. Richt, via de figuur van Don Bosco en het evangelie, je ogen op Jezus Christus en laat je door hen inspireren.
3. Verdiep je in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Kinderrechtenverdrag en laat je erdoor inspireren.
4. Ken je eigen identiteit en ga van daaruit steeds in respectvolle dialoog met anderen.
5. Leef voor:
 - **leren leren:** levenslang leren om te weten en te begrijpen
 - **leren handelen:** weinig woorden en veel actie. Kwaad overwint als goede mensen niets doen.
 - **leren samenleven:** in verscheidenheid, medemens voor elkaar.
 - **leren van en in religie:** respectvolle dialoog met andere religies en levensfilosofieën.
 - **leren zijn:** goede christenen en eerlijke burgers.

Besluit

Ik ben blij met het nieuwe leerplan godsdienst, omdat het er mee voor zorgt dat de diversiteit van alle mensen ten volle gerespecteerd wordt. Het nieuwe leerplan leidt niet naar scholen van, voor en door katholieken, wel integendeel. Het actualiseert het opvoedingsdoel door Don Bosco geformuleerd: opvoeden tot goede christenen en eerlijke burgers.

“Elke familie is uniek, iedere familie heeft haar eigen verhaal”

Dominiek Savio is geboren in een groot gezin. Maar hoe is het om op te groeien met zoveel broers en zussen? We vroegen het aan Simon Nongrum, een Nederlandse salesiaan met roots in India.

Ik ben geboren op het platteland, in een klein dorp niet ver van Shillong. Ik ben opgegroeid in een groot gezin met twaalf familieleden, met negen kinderen, ouders, grootouders en twee ooms. Ik hoorde vaak hoe mijn grootmoeder tegen mensen met meer dan vier kinderen zei dat ze een rijke en gezegende familie waren. In de cultuur van de 'Khasi' waar ik ben opgegroeid (in de provincie Meghalaya in het Noordoost-India) worden kinderen beschouwd als een geschenk van de bovennatuurlijke kracht die ook zorgt voor alles wat Hij geschapen heeft. Het leven (zoals kinderen) komt op de eerste plaats als een ware schat die op deze wereld aan de mensen is toevertrouwd. Aardse rijkdommen zoals goud en diamant hebben niet op dezelfde manier waarde als kinderen. Dit is dan ook de reden waarom bij ons de status van het gezin in de samenleving toeneemt naarmate het aantal kinderen stijgt.

Voor ik naar Europa kwam, kon ik me geen gezinnen voorstellen met slechts twee of drie kinderen. Ik heb hier geleerd dat een groot gezin helemaal anders is dan een klein gezin. Maar ze kunnen elk op hun manier verdriet en geluk delen met elkaar. Iemand verliezen is steeds een persoonlijke ervaring. Dit maakt dat voor iedere persoon rouwen ook anders is. De hoop ligt vervat in de relatie tussen mensen. Ik heb twee broers en een zusje verloren toen we jong waren. Mijn ouders hebben het kunnen verwerken omdat we samen als gezin door het verlies gingen en veel steun hadden aan elkaar.

Het is ook heel uniek hoe men als familie kan vieren, elkaar helpen en dankbaar zijn. Ik zou zeggen dat onze

familie een vreugdevol gezin is. We hebben altijd een groot feest met kerst en met nieuwjaar. Zondag is voor onze familie altijd de dag des Heren. Er is zeker minder luxe aanwezig als je opgroeit in een groot gezin, dat kan ik niet ontkennen, maar op latere leeftijd besef je dat luxe niet altijd zo belangrijk is.

Ik ben laat begonnen met mijn schoolloopbaan. Pas in 1997 kregen we elektriciteit in het dorp. Tijdens mijn jeugd en ook nu nog er is nog weinig infrastructuur voor de kinderen. Ik ging vaak vissen en op vogels jagen met mijn broers. Hoewel er vier scholen zijn in mijn dorp, was er voor de rest niet veel; geen sportterrein, geen zwembad en ook geen jeugdlokaal. Het waren de salesianen die onze streek tot ontwikkeling hebben gebracht. Don Bosco en de salesianen hebben ook mijn leven veranderd. Ik zal nooit de steun van mijn familie vergeten toen ik besloot om priester te worden. De salesiaanse familie is dan ook een voorbeeld van respect en vreugde in mijn leven.

Eigenlijk is het leven thuis, bij mijn ouders, een beetje zoals op een Don Boscospeelplein in België; door samen te leven word je gelukkig. Op het speelplein sta je er ook nooit alleen voor.

Vind jij de juiste woorden?

J	G	G	O	I	V	A	S	A	L	R	P	V	C	O	S	V	I	N	N
H	O	N	X	R	F	P	V	L	S	P	C	T	J	O	C	P	H	D	J
S	G	I	D	L	E	E	B	R	O	O	V	G	U	P	F	X	P	I	I
I	B	L	R	T	T	W	W	X	M	V	K	M	A	O	K	X	X	G	R
U	K	R	Q	O	Q	W	X	I	X	I	T	E	D	J	B	R	I	A	U
S	L	E	I	T	T	T	J	B	I	D	T	T	D	T	E	L	K	C	T
E	X	E	M	B	S	A	Z	C	I	N	I	S	S	F	I	J	U	L	L
G	Q	L	Z	H	M	L	R	H	K	P	T	E	B	E	I	Q	W	W	T
M	E	U	W	S	F	K	W	O	E	C	T	E	H	T	F	K	T	P	H
F	F	G	N	M	Q	C	V	Y	I	S	F	T	L	D	R	P	H	N	L
Z	T	L	H	S	B	R	X	Q	N	R	R	F	N	L	N	T	P	Z	W
I	W	A	O	H	J	N	S	O	I	N	G	I	C	X	I	O	Y	D	J
T	F	S	C	H	W	I	T	S	M	C	W	Z	G	T	X	G	Z	C	E
J	Z	R	S	Z	S	V	N	T	O	Z	O	N	V	N	C	K	E	E	F
P	W	A	O	W	A	I	E	X	D	F	Q	B	J	Q	V	B	I	N	G
D	I	A	B	E	G	I	L	I	E	H	N	O	O	R	T	A	P	O	T
R	U	M	N	D	E	U	G	D	E	L	I	J	K	H	E	I	D	M	B
P	V	O	O	R	B	E	E	L	D	N	E	F	X	E	C	E	F	V	T
R	V	B	D	L	N	Q	E	M	Y	K	L	J	N	U	H	A	Y	E	F
L	E	V	E	N	S	V	E	R	H	A	A	L	H	C	B	P	N	N	T

dominiek

savio

leerling

donbosco

intelligent

oratorio

heilig

voorbeeldig

turijn

gezondheid

voorbeeld

levensverhaal

deugdelijkheid

glasraam

patroonheilige

Welkom bij de Don Boscofamilie!

Op de feestdag van Don Bosco mochten we de leerkrachten van de vrije basisschool De Zandkorrel verwelkomen in Oud-Heverlee. Het schoolteam liet ons kennis maken met enkele 'parels' waar ze als team fier op zijn. Doorheen de dag namen de leerkrachten deel aan enkele workshops waarbij ze het opvoedingsproject konden ervaren als thuisplaats, leerplaats, speelplaats en zinplaats. Een inspirerende dag die er meteen voor zorgde dat de leerkrachten enkele van onze ondersteunende diensten leerden kennen zoals vorming en animatie, de pedagogische begeleiding en het schoolbestuur. In maart inspireren we ook de teams van Lillo's Klavertje, Vrije Basisschool de Biekorf en de Vrije Kleuterschool Klim-Op met een salesiaanse studiedag.

– Kim Vanhille

HET DON BOSCOFEEST

een feest van samenhorigheid

Naar aanleiding van de feestdag van Don Bosco, 31 januari, lanceerden we een oproep om zoveel mogelijk sfeerbeelden van de verschillende Don Boscofeesten te verzamelen. En of we respons kregen! Vind jij jezelf terug?

© Basje Martens

INDIA-LOOG:

leren van en mét elkaar

door Bram Reekmans

Niet alles kan men leren uit een boek of via een PowerPointpresentatie in de klas. Neem nu bijvoorbeeld solidariteit en het gevoel van verbondenheid met de rest van de wereld. Het 'School 2 School' project van VIA Don Bosco brengt daarom de wereld in de klas door middel van partnerschappen tussen scholen in België en India. De scholen werken activiteiten uit rond gezamenlijke thema's en doelen. Door een actieve inbreng van beide scholen en voortdurende dialoog tussen leerkrachten en leerlingen worden vooroordelen doorprikt en krijgt 'de andere' een

gezicht. Ook uitwisselingsreizen maken deel uit van dit boeiende traject. Zo maakten in oktober vorig jaar 12 leerlingen en 2 leerkrachten van Don Bosco Haacht een uitwisselingsreis naar Don Bosco Pondicherry, hun partnerschool in het zuidoosten van India. Tijdens deze reis was er onder meer plaats voor een uitwisseling over de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's), een verblijf in gastgezinnen om tradities van dichterbij te leren kennen, culturele uitstappen en kritische reflectiemomenten. We laten u graag meegenieten van enkele onvergetelijke momenten:

Tijdens het verblijf in hun partnerschool bezochten de leerlingen en leerkrachten van Don Bosco Haacht verschillende klassen en namen ze deel aan enkele lessen. Zo kregen ze antwoorden op al hun vragen over onderwijs in India. Hoe lang duurt een schooldag bijvoorbeeld? Of welke talen leren de Indische leerlingen? Wat gebeurt er als een leerling te laat komt? Ze waren verrast door het hoge niveau van wiskunde en het feit dat kleuters al vanaf 4 jaar leren lezen en schrijven. Ook de Indische leerlingen en leerkrachten kregen de kans om hun Belgische leeftijdsgenoten vragen te stellen over het onderwijs hier bij ons.

In het kader van hun vastenactie in 2018 zamelde Don Bosco Haacht 30 000 euro in voor het bouwen van meisjestoiletten in de Don Boscoschool in Nedungadu. Een noodzakelijke ingreep om de toegang tot onderwijs voor meisjes te verbeteren. De afwezigheid van aparte toiletten voor meisjes is om praktische en hygiënische redenen immers vaak een drempel om naar school te gaan. De Belgische groep ging ter plaatse om de toiletten met eigen ogen te aanschouwen, én in het geval van sommigen ook te gebruiken. Het gaf hun veel voldoening om te zien dat de opbrengst van hun vastenactie goed gebruikt werd.

De Belgische en Indische jongeren ontmoetten elkaar tijdens verschillende ludieke activiteiten zoals dans, yoga, voetbal en spelletjes. Daarnaast namen ze deel aan workshops over drie duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die de jongeren na aan het hart liggen: klimaatactie, gendergelijkheid, en goede gezondheid en welzijn. Tijdens enkele boeiende workshops gingen de leerlingen in dialoog over verschillende of gelijklopende opvattingen hierover, alsook de waarden en normen die hieraan ten grondslag liggen. Ze bedachten bovendien samen acties om zelf als individu of school hun steentje bij te dragen aan de enorme uitdagingen rond duurzaamheid.

Tijdens deze uitwisselingsreis kwamen unieke persoonlijkheden vanuit verschillende culturen bij elkaar. Na één uur al ontstond een groepsgevoel en werden nummers uitgewisseld. De nieuwsgierigheid van alle deelnemers en de openheid om mekaar echt te leren kennen waren fantastisch om te zien.

Gevraagd naar hun gevoelens over de reis, kwamen de woorden *'intens'* en *'voldaan'* meermaals naar voren. Twee leerlingen beschreven hun gevoel als volgt:

"De groepssfeer was geweldig. Soms was de uitwisselingsreis heel intens, maar gelukkig waren we als kleine kaarsjes. Wanneer er eentje uitging, staken de anderen het opnieuw aan." – Fien, leerling Don Bosco Haacht.

"Het was een sprong in het onbekende en het werd een prachtige ervaring." – Maya, leerling Don Bosco Haacht.

**Samen op
weg naar
Pasen**

**vastenbrochure
code: N62 €7**

Bestellen kun je bij Centrale Propaganda
Fr. Gaystraat 129, 1150 Brussel
E-mail: centrale.propaganda@donbosco.be
Of via www.donbosco.be/webshop

Ga samen met deze brochure op weg naar Pasen. Deze brochure wil je helpen een brug te leggen tussen rijke Bijbelsteksten en de persoonlijke ervaringen van je eigen leven. De commentaren, suggesties en veelvuldige illustraties vormen een goede spirituele voorbereiding op het paasfeest.

In memoriam

Lionel Carbon, priester-salesiaan

1943-2019

Lionel werd geboren op 24 september 1943. Hij groeide op met twee broers en twee zussen. Na de lagere school ging Lionel mechanica studeren. Door God geleid ging hij echter naar de late roepingen in Kortrijk. Daarna begon hij aan het noviciaat. Zijn eerste professie deed hij op 8 september 1967. Zijn priesterstudies bestonden uit twee jaar filosofie en vier jaren theologie. Tussendoor deed hij zijn stagejaren in Sint-Pieters-Woluwe.

Op 1 maart 1975 werd hij door Mgr. Schoenmaeckers tot priester gewijd. Lionel had een grote zorg voor de liturgie, zodat er op een waardige wijze en in een mooie omgeving gevierd kon worden. Als priester was Lionel werkzaam in de scholen en de internaten van Sint-Denijs-Westrem en Sint-Pieters-Woluwe. Kenmerkend was zijn begaafdheid om iconen te schrijven. Op zijn gedachtenisprentje staat de icoon van de opwekking van Lazarus.

We zijn dankbaar voor zijn levensweg en vragen God dat Lionel in vrede mag rusten.

Goede God,
In zijn jong idealisme
heeft Don Bosco “Ja” gezegd op Uw uitnodiging.
Hij heeft het opgenomen voor gewone mensen,
in het bijzonder de jongeren.
Wij bidden U
Dat wij veel mogen leren
van Don Bosco's leven
en we, net als hij, mensen mogen worden
van luisterbereidheid en enthousiasme.
Geef dat ook ons idealisme nooit verloren gaat
en we ons, met al onze energie,
blijven inzetten voor een betere wereld.
Amen.

Wilfried Wambeke, sdb